

Spis treści

CZĘŚĆ PIERWSZA. Aspekty jurystokracji	11
Przedmowa	13
ROZDZIAŁ 1. FUNKCJE SĄDÓW KONSTITUCYJNYCH Z PERSPEKTYWY REALISTYCZNEJ	17
1. Rozszerzanie funkcji sądów konstytucyjnych	17
2. Kontrola konstytucyjności na podstawie aktów prawa międzynarodowego	26
3. Strukturalne zakłócenia działalności funkcjonalnej	33
4. Podsumowanie i perspektywa	40
ROZDZIAŁ 2. JURYSTOKRATYCZNA FORMA RZĄDÓW	43
1. Dwa rodzaje powiązań politycznych sędziów konstytucyjnych	46
1.1. Sędziowie z awansu i sędziowie z uznania	47
1.2. Sędziowie konstytucyjni „podzielający wartości danej partii” a sędziowie „żołnierze partyjni”	49
2. Strukturalne aspekty jurystokratycznej formy rządów	54
3. Epilog	64
ROZDZIAŁ 3. PAŃSTWO JURYSTOKRATYCZNE. ANALIZA ELEMENTÓW	67
1. Rozpowszechnienie się i wzrost znaczenia oceny konstytucyjności prawa	70
2. Pseudokonstytucja sądów konstytucyjnych	74
3. Jurystokratyczna forma rządów	82
4. Obiektywno-teleologiczna wykładnia prawa: oderwanie sędziów od tekstu prawnego	87
5. Przesunięcie systemów prawnych od norm zwykłych do zasad	89

6. Polityka poprzez procesy sądowe	94
7. Dyskurs moralny i demokracja deliberatywna	96
8. Sytuacja wewnętrzna: węgierskie państwo jurystokratyczne	98
ROZDZIAŁ 4. MOŻLIWOŚCI UDOSKONALENIA PAŃSTWA	
JURYSTOKRATYCZNEGO	105
1. Wybór sędziów konstytucyjnych	114
2. Możliwość sięgnięcia poziomu prawdziwego sędziego konstytucyjnego	116
3. Możliwości reformy korpusu stałych asystentów sędziów	119
4. Stworzenie mechanizmu automatycznego powoływania sędziego sprawozdawcy	124
5. Przywiązanie sądu konstytucyjnego do konstytucji	126
6. Zlikwidowanie tajemnicy	128
7. Oddzielenie prawników aktywistów reprezentujących organizacje	130
CZĘŚĆ DRUGA. Podwójne państwo	
i powielanie systemu prawnego	133
Wstęp	135
ROZDZIAŁ 5. PODWOJENIE SYSTEMU PRAWNEGO	139
1. Tradycyjne warstwy prawa	140
2. Marginalizacja demokracji	144
3. Podwojenie systemu prawnego. Prawo ustawodawcze versus prawo konstytucyjne	151
4. Różnice między trójwarstwowymi strukturami prawa konstytucyjnego i ustawowego	154
5. Tendencje rozwojowe podwojonego systemu prawnego: scenariusze alternatywne	163
6. Czy możliwe jest ugruntowanie neutralnej politycznie dogmatyki konstytucyjnej?	165
ROZDZIAŁ 6. Z ZAGADNIEŃ PRAWA KONSTYTUCYJNEGO	171
1. Ogólne zagadnienia prawa konstytucyjnego	172
1.1. Warstwa tekstu konstytucyjnego	172
1.2. Warstwa precedensów konstytucyjnych	176
1.3. Zagadnienia dogmatyki konstytucyjnej	184

2. Z zagadnień dotyczących warstw węgierskiego prawa konstytucyjnego	188
2.1. Charakterystyka warstwy tekstowej węgierskiego prawa konstytucyjnego	188
2.2. Początki dogmatyki prawa konstytucyjnego na Węgrzech	192
2.3. Warstwa precedensów węgierskiego prawa konstytucyjnego	201
ROZDZIAŁ 7. INNY PROBLEM KWESTII ROZDWOJENIA:	
PRAWO KONSTYTUCYJNE A INNE GAŁĘZIE PRAWA	205
1. Niemiecka koncepcja prawa konstytucyjnego a inne gałęzie prawa	207
1.1. Stanowisko Roberta Alexy'ego	207
1.2. Stanowisko Philipa Kuniga	214
1.3. Analiza Matthiasa Rufferta	217
2. Wnioski z alternatywnej tematykacji podwojenia prawa	224
ROZDZIAŁ 8. SZCZEGÓŁOWE PRAWA KONSTYTUCYJNE CZY KONSTYTUCYJNE GAŁĘZIE PRAWA	229
1. Konstytucyjne prawo prywatne	229
2. Konstytucyjne prawo pracy	242
3. Konstytucyjne prawo karne	254
4. Konstytucyjne prawo finansowe	270
5. Podsumowanie teoretyczne	282
ROZDZIAŁ 9. JURYSTOKRACJA A KONSTYTUCYJNY POZIOM PRAWA	287
1. Orzecznictwo konstytucyjne w Azji Wschodniej	289
1.1. Orzecznictwo konstytucyjne w Indiach	290
1.2. Tajwański Sąd Konstytucyjny	299
1.3. Sąd Konstytucyjny Korei Południowej	301
1.4. Sąd Konstytucyjny Tajlandii	305
1.5. Indonezyjska jurysdykcja konstytucyjna	310
2. Orzecznictwo konstytucyjne w Ameryce Łacińskiej	312
2.1. Orzecznictwo konstytucyjne hiperjurystokracji	324
2.2. Minimalizacja jurystokracji	334
3. Podwójne państwo i duplikacja prawa. Podsumowanie	338
3.1. Podwójne państwo: demokratyczne na dole, jurystokratyczne na górze	338
3.2. Podwójne państwo i podwojenie systemu prawnego	349

ROZDZIAŁ 10. PROBLEMY STRUKTURALNE
KONSTITUCYJNEGO POZIOMU PRAWA

I MOŻLIWOŚCI REFORM	359
1. Uprawnienia do wyznaczania sprawozdawcy	360
2. Sędziowie sądu konstytucyjnego i ich asystenci	363
3. Ustalanie porządku obrad	368
4. Dylemat dotyczący roli niewyspecjalizowanego sędziego sądu konstytucyjnego	370
5. Kto powinien być strażnikiem konstytucji?	374

CZĘŚĆ TRZECIA. Jurystokracja europejska.

Pytania o jurystokratyczną strukturę władzy

w Unii Europejskiej	377
----------------------------	------------

Przedmowa	379
-----------	-----

ROZDZIAŁ 11. EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA
JAKO SAMOORGANIZUJĄCY SIĘ ZESPÓŁ PRAWNIKÓW

KANCELARII TRYBUNAŁU	383
1. Ramy organizacyjne	383
2. Niezawisłość sędziów, ich wierność Konwencji Praw Człowieka i ich orzecznictwo	390
3. Wyłącznie orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka: utrata niezawisłości sędziowskiej	391

ROZDZIAŁ 12. MECHANIZM DECYDOWANIA PRZEZ

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ	397
1. Dane organizacyjne i operacyjne	397
2. Zagadnienie niezawisłości sędziów i ich obiektywizmu przy podejmowaniu decyzji	401
3. Europejski Trybunał Sprawiedliwości w układzie władzy Unii Europejskiej	406
4. Zachęta w kierunku poprawy sytuacji	413
4.1. Ustanowienie sądu kompetencyjnego	415
4.2. Podział sędziów Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i Sądu na izby oraz nominacja prezesów izb	417
4.3. Wyznaczenie sprawozdawcy	417

4.4.	Dopuszczenie zdań odrębnych i równoległych	418
4.5.	Oświadczenie o konflikcie interesów ze służbami prawnymi instytucji Unii Europejskiej	420
4.6.	Przejęcie z języka francuskiego na angielski	420
ROZDZIAŁ 13. STRUKTURA WŁADZY UNIJNEJ JURYSTOKRACJI		
		423
1.	System instytucjonalny Unii Europejskiej	424
1.1.	Opis ogólny	424
1.2.	Rada	427
1.3.	Komisja	429
1.4.	Parlament Europejski	430
2.	Tandem władzy Komisji i Trybunału Sprawiedliwości	431
3.	Czy istnieje możliwość stawienia oporu w przypadku zwycięstwa eurosceptycznych sił w wyborach do Parlamentu Europejskiego?	437
3.1.	Historyczne tło oporu państw członkowskich	437
3.2.	Proces decyzyjny w Komisji	443
ROZDZIAŁ 14. POZARZĄDOWE ZAPLECZE UNIJNEJ JURYSTOKRACJI		
		449
1.	Jurystokratyczne grupy wpływu na proces decyzyjny w Europejskim Trybunale Praw Człowieka	450
2.	Wpływ organizacji pozarządowych na instytucje Unii Europejskiej	458
2.1.	Baza organizacji pozarządowych i lobbystów w Komisji Europejskiej	460
2.2.	Możliwości wpływów organizacji pozarządowych w Parlamencie Europejskim	464
2.3.	Możliwości wywierania wpływu na Radę i Komitet Stałych Przedstawicieli	470
2.4.	Sposoby wpływania na Europejski Trybunał Sprawiedliwości	473
ROZDZIAŁ 15. STYPENDIA UNIJNE: KRYTYKA		
		477
1.	Początkowy spór między federalistami a suwerenistami	481
2.	Organizacja ponadnarodowych środowisk akademickich zajmujących się studiami europejskimi	488
2.1.	Międzynarodowa Federacja Prawa Europejskiego (FIDE) jako zaplecze integracji europejskiej	489

2.2. Utworzenie ponadnarodowego czasopisma z zakresu studiów europejskich	493
2.3. Federalistyczny Instytut Uniwersytecki ponad kręgami akademickimi państw członkowskich	500
2.4. Epilog	505
ROZDZIAŁ 16. PROBLEMY Z LEGITYMIZACJĄ UNIJNEJ JURYSTOKRACJI	509
1. Konfederacja jurystokratyczna kilku demokratycznych państw członkowskich jako rozwiązanie problemu legitymizacji	513
2. Ujawnienie i uzasadnianie jurystycznego charakteru Unii Europejskiej	515
3. Demokratyczna, ale zrelatywizowana legitymizacja: legitymizacja wejściowa kontra wyjściowa	520
4. Legitymizacja Unii Europejskiej „przez” przyszłość i jej ostateczny rozpad	523
ROZDZIAŁ 17. GLOBALNY EKSPORT EUROPEJSKIEJ JURYSTOKRACJI	529
1. Klony Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Ameryce Łacińskiej i Afryce	529
1.1. Klony sądowe w Ameryce Łacińskiej	531
1.2. Klony Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Afryce	536
2. Implikacje teoretyczne	544
Bibliografia	551